

НАРОДНЕ ЗДОРОВ'Я

Часопис засновано у січні 1912 року і відроджено у січні 1990 року

14 грудня 2010 року

№ 12 (261) ГРУДЕНЬ 2010 року

У цьому номері читайте:

2-3 – Сучасні підходи до ендодонтичного лікування у дітей

4-5 – Школа-семінар з актуальних питань серцево-судинних хвороб

7 – Виставка медичної філателії

8 – Мистецтво проти СНІДу

● **Медицина ХХІ століття**

МАЛЮКАМ ЛЬВІВЩИНИ – ВИСОКОСПЕЦІАЛІЗОВАНУ ХІРУРГІЧНУ ДОПОМОГУ

У Львівській обласній дитячій клінічній лікарні "ОХМАТДИТ" відкрито перший в Україні Обласний центр малоінвазивної хірургії дитячого віку та хірургії новонароджених

По́ява у Львові центру дитячої малоінвазивної хірургії – важливий крок на шляху до впровадження новітніх хірургічних технологій у педіатричну практику. Адже ендоскопічна хірургія – це передусім високотехнологічні методи і новітнє обладнання, завдяки яким кваліфікована та професійна допомога буде надаватись багатьом дітям щодня. Такі методи сучасного хірургічного лікування дозволяють змен-

шити ризик післяопераційних ускладнень, є малотравматичними і безпечними для пацієнтів. Упродовж останніх років дитячі хірурги ЛОДКЛ, працюючи над реалізацією цього проекту, пройшли відповідне навчання у клініках США, Австрії, Франції, Польщі.

В урочистому відкритті центру, що відбулося 25 жовтня 2010 року, взяли

участь голова Львівської обласної державної адміністрації **Василь Горбаль**; ректор Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького, академік **Борис Зіменковський**; начальник Головного управління охорони здоров'я Львівської обласної державної адміністрації **Сергій Федоренко**; головний лікар ЛОДКЛ "ОХМАТДИТ" **Ігор Бакум**; лікар, дитячий хірург ЛОДКЛ "ОХМАТДИТ", ініціатор та координатор створення центру **Андрій Дворакевич**; директор будівельної фірми "Еталон" **Роман Лобай**; представники громадських організацій, колектив лікарні. Чин освячення провів ректор Львівської духовної семінарії о. **Миколай Фредина**.

(Закінчення на с. 2)

Львівська обласна дитяча клінічна лікарня "ОХМАТДИТ" – провідний дитячий лікувальний заклад Львівщини, якому нещодавно виповнилося 60 років. Лікарня є клінічною базою Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького, Інституту спадкової патології НАМН України. В лікарні функціонують 420 ліжок, 12 відділень стаціонару (2 спеціалізовані реанімаційні відділення з вїзною реанімаційною бригадою, 4 відділення педіатричного профілю на 190 ліжок, 6 відділень хірургічного профілю на 230 ліжок), а також усі необхідні консультативно-діагностичні та допоміжні служби. Медична допомога надається за 20 основними спеціальностями дитячого віку. Щороку у стаціонарі отримують спеціалізовану медичну допомогу близько 14 тис. дітей, у консультативній поліклініці – близько 60 тис. дітей із Львівської та сусідніх областей України.

(Закінчення. Початок на с. 1)

В актовому залі лікарні відбулася прес-конференція (див. фото на с. 1), під час якої організатори центру розповіли про підготовку до його створення, збір благодійних коштів, ведення робіт, закупівлю обладнання. У виступі представників влади було дано позитивну оцінку проведеній роботі, а також вказано на необхідність розвитку традицій соціально орієнтованого бізнесу. Ректор ЛНМУ ім. Данила Галицького, академік **Борис Зіменковський** схвально відгукнувся про відкриття центру і висловив сподівання, що в майбутньому фінансування державою медичних закладів досягне необхідного рівня, а це дасть можливість широко впроваджувати у медичну практику сучасні високотехнологічні методи діагностики та лікування хворих.

Координатори проекту висловили свою вдячність усім організаціям та фізичним особам, які долучилися фінансово до створення цього центру. Необхідний базовий інструментарій та обладнання придбані за рахунок ГУОЗ ЛЮДА та позабюджетні кошти – спонсорську допомогу. Лікарня отримали гуманітарну допомогу у вигляді лапароскопічного обладнання від колег із м. Шривпорт (штат Луїзіана, США), від будівельної фірми "Еталон" та інших меценатів. Завдяки Благодійному фонду "Карітас – Львів УГКЦ" було проведено добродійний концерт "Врятуй маленьке життя – зроби великий вчинок", а також збір пожертв у різних закладах міста. Необхідно відзначити, що в квітні-травні цього року силами студентів Львівського національного медичного університету також проводилось збирання коштів на підтримку створення центру. У рамках акції було проведено благочинний бал та аукціон, інформація висвітлювалась у ЗМІ.

Ініціатор проекту, дитячий хірург ЛОДКЛ "ОХМАТДИТ" **Андрій Дворакевич** повідомив, що вперше в Україні у клініці були виконані малоінвазивні втручання у дітей при ускладненому гострому апендициті, травмах органів черевної порожнини, ускладнених кровотечею, торакоскопічні втручання при вроджених діафрагмальних грижах. У новоствореному центрі можна значно збільшити обсяги надання високоспеціалізованої допомоги дітям, зокрема, новонародженим.

Василь ВОВК,
голова ради товариства молодих
вчених і спеціалістів ЛНМУ.
Фото автора.

Вітаємо!

За визначні здобутки у розвитку науки і освіти та підготовці наукових кадрів вищої кваліфікації почесне звання "Заслужений професор Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького" присвоєно: проректору з науково-педагогічної роботи ЛНМУ імені Данила Галицького, завідувачу кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і валеології, професору **Анатолію Васильовичу МАГЛЬОВАНУ та завідувачу кафедри акушерства, гінекології та перинатології ФПДО ЛНМУ імені Данила Галицького, професору **Вірі Іванівні ПИРОГОВІЙ**.**

Вітаємо наших шановних колег з цією високою відзнакою!

● Наука і практика медицини

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЕНДОДОНТИЧНОГО ЛІКУВАННЯ У ДІТЕЙ

Міжнародна науково-практична конференція у Львові

За останні роки питання, пов'язані зі стоматологією дитячого віку, набувають все більшої вагомості. Це зумовлено, з одного боку, зростанням ураженості зубів у дітей карієсом, а з іншого – необхідністю впровадження сучасних технологій лікування та профілактики у вказану галузь стоматології. Досвід засвідчує, що доволі часто стоматологи роблять суттєві помилки, не враховуючи вікові анатомо-фізіологічні особливості розвитку маленьких пацієнтів, механічно переносять методики діагностики та лікування дорослих на дітей. Крім того, зростають вимоги батьків до лікування та збереження стоматологічного здоров'я їхніх дітей. Усе це спонукає фахівців з дитячої стоматології до постійного підвищення свого професійного рівня.

Саме тому надзвичайно актуальною за тематикою стала проведена вперше в Україні Міжнародна науково-практична конференція "Сучасні підходи до ендодонтичного лікування у дітей", що відбулася наприкінці жовтня у рамках VIII Міжнародної стоматологічної виставки "Дентал-Україна". Проведення конференції ініціювала завідувач кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького, віце-президент Асоціації профілактичної та дитячої стоматології України, професор **Ніна Іванівна Смоляр**. Конференція відбулася на базі Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького за підтримки Асоціації стоматологів Львівщини (президент – професор **В.Ф. Макєєв**) та Львівського

обласного осередку Асоціації профілактичної та дитячої стоматології (президент – доцент **Г.М. Солонько**).

Важливість тематики конференції важко переоцінити, адже помилки та ускладнення в дитячій стоматології виникають, в основному, після некоректно проведеного ендодонтичного лікування. Крім того, існують труднощі в діагностиці ускладненого карієсу у дітей, при визначенні показів до лікування та вибору його оптимальної методики у випадку зубів із несформованими коренями, при травмі зуба.

Однією з найцікавіших була доповідь лектора зі світовим іменем – завідувача кафедри стоматології навчально-медичного центру Управління справами Президента РФ, професора **А.М. Соловйової** (Москва) "Травми зубів у дітей: питання терапевтичної реабілітації". Відомо, що у зв'язку з підвищеною активністю дітей, розвитком і доступністю спортивних розваг частота травм зубів у дітей має виражену тенденцію до зростання. Було наголошено на тому, що при травмах зубів у дітей дуже важливою є терміновість надання допомоги та правильність вибору тактики лікування, що є невід'ємною умовою повноцінної реабілітації після травми. Доповідач не лише розкрила всі аспекти лікарської тактики при травмах зубів у дітей, але і наголосила на заходах, які сприяють попередженню травматизації зубів та забезпечують терміновість надання кваліфікованої допомоги в разі отримання травми.

Не менш актуальними були доповіді, представлені науковцями з Московсь-

Група учасників конференції

ції профілактичної і дитячої стоматології України, професор **Л.О. Хоменко** (співавтори – доценти цієї ж кафедри **О.І. Остапко** та **І.М. Голубєва**). Узагальнені результати цього наукового дослідження мають неабияке практичне значення, оскільки дозволяють

лікарям уникати помилок при ендодонтичному лікуванні у дітей та попереджувати розвиток ускладнень. Завдяки цьому можна буде забезпечувати повноцінне збереження функцій зубів та зубо-щелепової системи в цілому до часу фізіологічної зміни тимчасових зубів на постійні.

Про важливість проведення ефективного та раціонального ендодонтичного лікування зубів, збереження їх функцій, негативний вплив одонтогенних вогнищ інфекції на зародки постійних зубів і, що найважливіше, на дитячий організм в цілому, йшлося у доповіді завідувача кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ ім. Данила Галицького, професора **Н.І. Смоляр** та доцентів **Г.М. Солонько** і **Е.В. Безвужко** "Проблеми та перспективи покращення ендодонтичного лікування у дітей". Автори переконливо обґрунтували необхідність

лікарям уникати помилок при ендодонтичному лікуванні у дітей та попереджувати розвиток ускладнень. Завдяки цьому можна буде забезпечувати повноцінне збереження функцій зубів та зубо-щелепової системи в цілому до часу фізіологічної зміни тимчасових зубів на постійні.

лікарям уникати помилок при ендодонтичному лікуванні у дітей та попереджувати розвиток ускладнень. Завдяки цьому можна буде забезпечувати повноцінне збереження функцій зубів та зубо-щелепової системи в цілому до часу фізіологічної зміни тимчасових зубів на постійні.

взаємодії стоматологів різних профілів (терапевтів, ортодонтів, хірургів) при обранні тактики лікування ускладнень карієсу у дітей, а також не менш тісної співпраці педіатрів та дитячих стоматологів, бо лише таким чином можна досягти збереження здоров'я у дітей, в тому числі і стоматологічного.

Доповідь "Сучасні підходи до ендодонтичного лікування та критерії вибору адгезивних систем для внутрішньоканальних скловолоконних штифтів, особливості їх використання залежно від умов ендодонтичного лікування", з якою виступив головний лікар стоматологічної клініки "Профідент плюс" (Львів) **Т.М. Городецький**, збагатила лікарів знаннями про новітні методики в ендодонтії. Їх впровадження є особливо актуальним саме у стоматології дитячого віку, адже лише таким чином можна закласти підвалини стоматологічного здоров'я населення в майбутньому.

Численна аудиторія конференції засвідчила наявність великого зацікавлення практикуючих лікарів-стоматологів згаданою проблематикою, підтвердила її актуальність. Це надихає організаторів на підготовку нових заходів, що сприятимуть підвищенню професійної майстерності дитячих стоматологів, піднесенню рейтингу цієї галузі стоматології.

Галина СОЛОНЬКО,
доцент кафедри стоматології
дитячого віку ЛНМУ
імені Данила Галицького.

VIII З'їзд інфекціоністів України

6-8 жовтня 2010 року у Вінниці відбувся VIII з'їзд інфекціоністів України "Інфекційні хвороби: досягнення і проблеми в діагностиці та терапії".

Участь у форумі взяли близько 300 медичних працівників – представників практичної медицини та вищих навчальних і наукових закладів різних регіонів України. У рамках роботи з'їзду було обговорено актуальні проблеми клінічної інфектології, досягнення в діагностиці та лікуванні найпоширеніших інфекційних хвороб, у впровадженні в практику передового досвіду і найновіших досягнень науки.

На згаданому медичному форумі Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького представляли: завідувач кафедри інфекційних хвороб, доцент **Олександр Зінчук**, професор **Борис Герасун**, доктор медичних наук **Олександра Прокопів**, доценти **Олександр Адамович**, **Дмитро Телегін** та інші.

Особливу увагу делегатів привернули виступи голови Асоціації інфекціоністів України **Михайла Андрейчина** "Біоетичні і духовні засади медичної допомоги інфекційним хворим", головного інфекціоніста України **Ірини Бобрової** "Актуальні питання удосконалення надання допомоги інфекційним хворим", головного дитячого інфекціоніста України **Сергія Крамарєва** "Етико-правові аспекти вакцинації", завідувача кафедри інфекційних хвороб ЛНМУ **Олександра Зінчука** "Імунопатологічні особливості Лайм-бореліозу" та багато інших виступів на актуальну тематику, що знаходили своє продовження у живих дискусіях делегатів.

Наш кор.

На фото: делегати та учасники VIII з'їзду інфекціоністів України доц. **В.Бельдій**, доц. **О.Адамович**, завідувач кафедри інфекційних хвороб з курсом епідеміології Вінницького національного медичного університету імені **М.І. Пирогова** проф. **Л.Мороз**, заступник голови Асоціації інфекціоністів України **Ю.Дашо**, лікар-інтерн **Л.Зубко** та головний дитячий інфекціоніст України **С. Крамарєв**.

ОСНОВНЕ ЗАВДАННЯ ШКОЛИ-СЕМІНАРУ – ПІДВИЩИТИ РІВЕНЬ ІНФОРМОВАНІСТІ ЛІКАРІВ

● Наука і практика медицини

10 листопада 2010 року в актовому залі Львівського національного медичного університету відбулася школа-семинар "Поліорганна патологія у хворих на серцево-судинні захворювання: розбір клінічних випадків, діагностика, лікування". Організаторами заходу виступили Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика, Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького, Головне управління охорони здоров'я Львівської обласної державної адміністрації, Українське лікарське товариство у Львові. Кореспондент "НЗ" зустрівся з представниками оргкомітету школи-семинару зі Львова та Києва, які люб'язно погодились поділитися з читачами часопису своїми думками щодо проведеного заходу.

Учасників школи-семинару вітає головний спеціаліст Головного управління охорони здоров'я ЛОДА Л.С. Юхимів

**Андрій Ярославович
БАЗИЛЕВИЧ,**
кандидат медичних наук,
доцент кафедри пропедевтики
внутрішньої медицини №1
ЛНМУ ім. Данила Галицького,
голова Українського лікарсь-
кого товариства у Львові:

– Основними питаннями, що розглядалися під час школи-семинару, були профілактика, діагностика та лікування серцево-судинних захворювань.

Семинар провели провідні вітчизняні спеціалісти у галузі кардіології та внутрішньої медицини з Києва, Львова і Луцька. Учасниками цього форуму стали понад 500 кардіологів, терапевтів і сімейних лікарів Львівщини.

Перша частина програми була присвячена діагностиці та лікуванню ішемічної хвороби серця у хворих з поліорганною патологією. Цікаві доповіді з цієї тематики представили відомі українські вчені – професори Ю.Г. Кияк ("Роль бета-блокаторів у лікуванні серцево-судинних захворювань"), М.М. Долженко ("Місце інгібіторів АПФ в лікуванні гострого коронарного синдрому у хворих з супутньою патологією"), "Місце метаболічної терапії в лікуванні поліорганної патології у хворих на ішемічну хворобу серця"), І.В. Давидова ("Раптова серцева смерть: роль магнію в лікуванні хворих з серцево-судинною та супутньою патологією"), О.Й. Жарінов ("Критерії ефективності лікування хронічної ішемічної хвороби серця"), А.В. Ягєнський ("Лікування серцевої недостатності у хворих з супутньою патологією"), Ю.М. Сіренко ("Роль статинотерапії в профілактиці ускладнень серцево-судинних захворювань"), Р.Я. Дутка ("Пошук саногенетичної терапії при ішемічній хворобі серця") та інші науковці.

У другій частині семинару, що стосувалася актуальних питань лікування артеріальної гіпертензії у хворих із супутніми захворюваннями, з доповідями виступили: Є.П. Свіщенко ("Попередження інсульту у хворих з артеріальною гіпертензією"), Ю.А. Іванів ("Якість життя хворих на медикаментозному лікуванні з артеріальною гіпертензією"), М.М. Долженко ("Лікування хворого високого кардіоваскулярного ризику з супутньою патологією"), Є.Я. Складар ("Ефективність урсодезоксихолевої кислоти у лікуванні хворих на артеріальну гіпертензію з ожирінням"), О.Й. Жарінов ("Діагностика і лікування синкопальних станів"), І.В. Давидова ("Актуальні питання

лікування артеріальної гіпертензії в ревматології"), В.Ю. Лішневська ("Інфузійна терапія в практиці лікаря-терапевта"), А.Я. Базилевич ("Гіполіпідемічні ефекти урсодексохолової кислоти при лікуванні хворих з серцево-судинними захворюваннями і неалкогольною жировою хворобою печінки") тощо.

Спілкуючись з учасниками школи-семинару після завершення її роботи, ми почули чимало схвальних відгуків, що стосувались як актуальності тематики, так і організації та проведення заходу. Цікавим нововведенням під час школи-семинару було те, що після кожного розділу програми відбувалось тестування учасників і видача сертифікатів. І ще одна важлива деталь: з вибраними презентаціями, фотографіями школи-семинару всі бажаючі можуть ознайомитися на сайті УЛТ у Львові: www.ult.lviv.ua.

Організатори висловлюють велику подяку генеральному партнеру семинару – Київському вітамінному заводу (Україна), а також усім партнерам програми – фармацевтичним компаніям "Біофарма", "Юрія-Фарм" (Україна), "Gedeon Richter", "Egis" (Угорщина), "Kрка" (Словенія), "Нижфарм" (Росія), ТЗОВ "Тева Україна" (Ізраїль), "Profarma" (Латвія), "Ranbaxy" (Індія), "Woerwag Pharma" (Німеччина). Сподіваємось, що ця співпраця триватиме й надалі і буде корисною для українських лікарів.

**Марина Миколаївна
ДОЛЖЕНКО,**
доктор медичних наук,
професор кафедри кардіології
та функціональної діагностики
НМАПО ім. П.Л. Шупика, віце-
президент Всеукраїнської
громадської організації "Асо-
ціація фахівців з ехокардіогра-
фії", член Європейського
товариства кардіологів та
Європейської академії
природничих наук:

– Подібні школи-семинари, під час яких багато уваги приділяється окремій тематичі, є дуже важливими. Наш семинар присвячений лікуванню поліорганної патології у хворих на серцево-судинні захворювання, яка сьогодні є проблемою номер один у всьому світі, а особливо в Україні. Розглядаючи її, треба враховувати і те, що у кожного окремого пацієнта не може бути лише самої артеріальної гіпертензії, або тільки

ішемічної хвороби серця. У реальної людини може спостерігатися декілька захворювань, і саме тому потрібно розглядати пацієнта в контексті наявної супутньої патології.

Існуючий сьогодні розподіл на вузьку лікарську спеціалізацію дозволяє досягати відповідного рівня наукових досліджень доказової медицини в напрямку поглиблення наших знань про конкретну нозологію. Проте необхідним і обов'язковим є співставлення, взаємозв'язок при лікуванні різноманітних нозологій. Приміром, у пацієнта з ішемічною хворобою серця потрібно лікувати супутні захворювання – нирок, гастродуоденального тракту, ендокринну та легеневу патологію, призначати препарати, які були би при цьому адекватними.

Розуміючи важливість цієї проблематики, представники практичної і наукової охорони здоров'я, завдяки активній співпраці медиків Києва і Львова, організували цей семінар. Ми не очікували такої великої кількості зацікавлених учасників. Це свідчить про те, що у лікарів є великий інтерес до розгляду складних клінічних випадків, причому саме такий формат конференцій дозволяє отримати знання щодо конкретного всебічного лікування певного захворювання.

Хочу відзначити, що у Львові існують дуже сильні наукові школи, зокрема кардіологічна і терапевтична, працюють дуже поважані професори. Львівські клініцисти відзначаються нестандартністю мислення, цікавими науковими дослідженнями. Треба сказати, що в медицині існує мода. Сьогодні у нашій моді "правлять бал" фармацевтичні фірми, проте завжди залишається істина, патогенез хвороби, і саме цим питанням львівські вчені приділяють значну увагу.

Олег Йосипович ЖАРІНОВ,
доктор медичних наук,
професор кафедри кардіології
та функціональної діагностики
Національної медичної
академії післядипломної
освіти ім. П.Л. Шупика:

– Тематика семінару була дуже цікавою і охоплювала різноманітні аспекти серцево-судинних захворювань, передусім тих, які є найпоширенішими в популяції – ішемічної хвороби сер-

ця та артеріальної гіпертензії. В Україні, наприклад, із 46 міль-

йонів населення близько 15 мільйонів осіб страждають на артеріальну гіпертензію і близько 7-8 мільйонів – на ішемічну хворобу серця.

На конференції розглядалися нові технології лікування цих захворювань. Зокрема, було звернуто увагу на невикористані можливості, які реально існують, для покращання показників здоров'я завдяки більш ефективному лікуванню артеріальної гіпертензії та ішемічної хвороби серця, а також на технології профілактики. Адже здоров'я населення лише частково визначається можливостями медицини. Наприклад, сьогодні в нашій країні стають доступнішими методи реваскуляризації, тобто відновлення коронарного кровопостачання пацієнтів з ІХС. Але чи можуть вони істотно вплинути на показники здоров'я в популяції? Напевно, ні. Ці показники можуть бути змінені лише в тому випадку, коли зменшиться тягар факторів ризику, якщо хоча б на 1-2 мм знизиться середній рівень артеріального тиску, якщо хоча би на 5-10 відсотків, порівняно з існуючим, знизиться рівень загального холестерину і атерогенних фракцій холестерину, якщо вдасться "загальмувати" епідемію цукрового діабету, яка, по суті, є епідемією судинного характеру, оскільки пацієнти з цукровим діабетом переважно помирають від серцево-судинних ускладнень.

Саме тому велика увага приділялась первинній профілактиці, багатовекторному втручання, спрямованому на зменшення тягаря факторів ризику серцево-судинних захворювань. Лише такі втручання, лише наполегливе лікування пацієнтів із підвищеними рівнями артеріального тиску, гіполіпемічна терапія, широке застосування антистатинів та інші чинники можуть позитивно вплинути на кількість хворих у популяції.

Основне завдання таких семінарів – підвищувати рівень інформованості лікарів. Цей захід був одним із найкращих як з точки зору організації, так і з точки зору зацікавленості учасників. Загалом, львівська лікарська аудиторія виявляє значний інтерес до новинок медицини, зокрема, з кардіології. І ця зацікавленість вже є важливою передумовою того, що будуть зростати і рівень допомоги пацієнтам, і відповідальне ставлення лікаря до своєї роботи. Завжди дуже приємно виступати перед такою аудиторією, яка прагне до знань. Впевнений, що та інформація, яка сьогодні звучала з уст доповідачів, матиме свої позитивні наслідки.

Розмову вела
Алла СІНИЦЯ.

● Біоетика

ІНАВГУРАЦІЯ СЕРТИФІКАТНОЇ ПРОГРАМИ З БІОЕТИКИ

11 жовтня 2010 року в Українському Католицькому Університеті відбулися урочистості з нагоди інавгурації сертифікатної програми з біоетики "На службі охорони життя", яку проводить філософсько-богословський факультет УКУ за участю УЛТ у Львові.

Перед присутніми виступили о. д-р **Ігор Бойко** – керівник вказаної програми, декан філософсько-богословського факультету УКУ, о. д-р **Борис Гудзяк** – ректор УКУ, Владика **Венедикт** – єпископ-помічник Львівської архієпархії УГКЦ, доцент **Андрій Базилевич** – голова УЛТ у Львові, п. **Степан Дмитришин** – голова комісії УГКЦ у справах душпастирства охорони здоров'я. Заступник головного лікаря з медсестринської роботи Залізничної лікарні п. **Анна Колосовська**, яка брала участь у проведенні попередньої подібної програми, розповіла про те, яке велике практичне значення має участь медиків та інших зацікавлених осіб у навчанні за даною програмою.

На закінчення урочистостей під проводом Владика Венедикта прозвучала спільна молитва на благословення програми та відбулося покроплення свяченою водою всіх присутніх. Загальне зацікавлення викликав показ фільму на біоетичну тематику "Мій ангел-хоронитель".

Вл. інф.

ВШАНУВАННЯ ● Многая літа! ЛИЦАРЯ МЕДИЦИНИ

Відбулась урочиста академія з нагоди ювілею академіка Михайла Павловського

"Відомих львів'ян багато, а Павловський – один!". Так сказав у своєму вітальному слові міський голова Львова Андрій Садовий на урочистій академії з нагоди ювілею академіка Михайла Петровича Павловського. Думка про унікальність цієї непересічної особистості була лейтмотивом усієї ювілейної урочистості, що відбулась у переповненій залі Національного академічного українського драматичного театру імені Марії Заньковецької у Львові.

Надзвичайно теплим проникливим вступним словом розпочав урочисту академію давній побратим ювіляра, художній керівник заньківчан, народний артист України Федір Стригун. Він відзначив, що все найкраще у своєму житті Михайло Павловський жертвовно віддавав та віддає Україні.

Про життєвий шлях академіка Павловського присутні почули у "Слові про Вчителя", яке виголосила професор Ніна Бойко – одна із перших учениць Великого Маєстро хірургії. Прозвучали не сухі факти про біографію ювіляра, а натхненна лірична розповідь про сподвижника національної медицини, починаючи від його перших кроків на рідній батьківщині – легендарній берес-

Ювіляра вітають представники Українського лікарського товариства у Львові та Наукового товариства ім. Т. Шевченка

тецькій землі, аж до осяяних визнанням вершин професійної майстерності, до наукового Олімпу.

Головний хірург України, академік Петро Фомін зачитав вітання від Міністерства охорони здоров'я України, Національної академії медичних наук України, асоціації хірургів України, вручив академіку Михайлові Павловському Почесну грамоту МОЗ, медаль НАНУ імені Агапіта, вітальні адреси.

Незвичною для лікаря відзнакою – офіцерським морським кортиком – було нагороджено Михайла Павловського згідно з наказом голови СБУ. Цю іменну холодну зброю ювіляр отримав з рук начальника відомчої медичної служби.

Чимало нагород і приємних подарунків чекали на Михайла Петровича того пам'ятного вечора. Серед них – "Золотий герб Львова", медаль УЛТ у Львові імені Євгена Озаркевича "За відродження УЛТ", відзнака Міжнародного фонду імені Георгія Кирпи, золотий знак Почесного члена Асоціації ендокринологів за №1.

На сцені прозвучали десятки сердечних привітань від високопоставлених делегацій вищих медичних навчальних закладів України, багатьох науково-дослідних установ, наукових медичних асоціацій і товариств, зокрема, Наукового това-

риства імені Тараса Шевченка, Почесним членом якого є шановний ювіляр.

Майже у кожному виступі відзначалось, що ювіляр аж ніяк не виглядає на ті роки, про які свідчила цифра "80" над сценою. Друзі, колеги, сотні присутніх у залі колишніх пацієнтів відомого хірурга бачили на сцені не людину поважного віку, а бадьорого стрункого козака. Тож і зустріли вони гучною овацією слова запорізьких медиків про те, що Запорізьке козацтво прийняло до своїх лав сина землі берестецької, землі невмирущої слави козацької Михайла Павловського. Земляки-волиняни привітали славного сина Волинського краю віночком пісень у виконанні Волинського народного хору, чим до сліз розчулили ювіляра.

У святковому концерті виступили відомі львівські артисти Євген Федорченко, Олег Лихач, Олег Кульчицький, вокальне тріо "Заньківчанки", а також заслужений ансамбль народного танцю "Горицвіт" Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, біля витоків якого у свій час як ректор стояв Михайло Павловський.

Після того, як ювіляр щиро подякував усім присутнім та учасникам концерту, під склепінням театру пролунало багатоголосе "Многая літа!" на прославу сподвижника національної медицини, академіка Михайла Петровича Павловського.

Зеновій МАСНИЙ.

З нагоди ювілею у львівському видавництві "Світло та тінь" у серії "Постаті" побачило світ високохудожнє ілюстроване видання – книга Василя Пилип'юка та Степана Голубки "Михайло Павловський"

Програма перебування у Франції українських фахівців у сфері охорони здоров'я та фармацевтиці 5-14 квітня 2011 року

Програма передбачає відвідання Кракова, Будапешта (оглядова екскурсія), Відня (оглядова екскурсія, культурна програма), Парижа (медична та культурна програми, факультативи до королівських замків Версалью та Фонтенбло), Брюсселя (оглядова екскурсія, культурна програма), Амстердама (оглядова екскурсія, культурна програма).

Головний партнер в Україні – Українське лікарське товариство у Львові (вул. Кармелюка, 3).

Інтернет-адреса: www.ult.lviv.ua,
телефони: (032) 2769798, (050) 7113798, (067) 7376024,
e-mail: uprava@ult.lviv.ua.

Бажаючих просимо зголошуватися до 30 січня 2011 року!

УНІКАЛЬНА КОЛЕКЦІЯ МЕДИЧНИХ МАРОК - ДАРУНОК ВІД МЕЦЕНАТА З США ● Медична філателія

Особливе зацікавлення учасників XIII конгресу СФУЛТ та святкування 100-ліття УЛТ у Львові викликала виставка унікальної колекції медичних марок д-ра Павла Пундія.

Доктор Павло Пундій – відомий лікар, дослідник історії української медицини, архівар і бібліотекар УЛТ Північної Америки, дійсний член НТШ, Doctor honoris causa Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, автор численних наукових праць, присвячених історії української медицини. Неоціненно є добродійна діяльність українського лікаря Павла Пундія, який постійно дбав і дбає про історію УЛТ, лікарської комісії НТШ. Він видав понад десяток архівних збірників книжкового формату, присвячених видатним українським лікарям, перевидав два старі видання УЛТ у Львові – "25-ліття Українського лікарського товариства і Медичної громади" та "Український шпиталь Народна лікарня", тритомник "Українські лікарі", в якому подано 1170 біографій лікарів.

Д-р Павло Пундій є не лише ініціатором, але й активним учасником збирання матеріалів та їх упорядкування, завжди надає велику допомогу у виданні "Лікарського збірника". Завдяки меценатським внескам д-ра П.Пундія відкрито меморіальну кімнату д-ра Юрія Липи в селі Буневі. Д-р Павло Пундій постійно надсилає в НТШ, УЛТ, музей історії медицини Галичини імені Мар'яна Панчишина часописи, документи, світлини, книги, раритетні видання. Д-р Анатолій Гороховський слушно назвав д-ра Павла Пундія "видатним історіографом української медицини".

Нещодавно д-р Павло Пундій зробив українським лікарям ще один неоціненний дарунок – унікальну колекцію медичних марок, яку збирав усе своє життя. Експозиція представлена на 6 стендах, які містять унікальні марки і конверти, їхній опис. Виставку цієї колекції д-ра Павла Пундія підготував директор музею історії медицини Галичини імені Мар'яна Панчишина п. Олександр Канчалаба. Консультативну допомогу здійснювали професор Олександр Кіцера та автор цієї статті.

У статті "Медична філателія" д-р Павло Пундій підкреслив, що філателія з медичною тематикою є особливо при-

важливою й цікавою для лікарів, оскільки збагачує їхні знання з історії медицини, географії та важливих подій у науковому світі. Медична філателія зародилася 1869 року в Америці. На виставці представлено американські поштові марки з медичною тематикою. В 1869 році видано поштову марку "Декларація Незалежності" (S 120, 1869). Цікавим є той факт, що між тими, хто підписував Декларацію Незалежності, було п'ятеро лікарів. У 1936 році вийшла марка "Територія Орегону" (S783, 1936), а в 1948 році – "Століття території Орегону" (S964, 1948), на якій вміщено портрет д-ра Джона Мек Лофкліна – лікаря, який заснував форт Ванкувер.

Зацікавлені відшукають на виставці поштові марки на пошану Червоного Хреста. Зокрема, 1931 року в США до 50-ліття Червоного Хреста видано марку "Медична сестра" (S702, 1931), а в 1948 році – марку на честь Клари Бартон (S967, 1948), яка 1881 року заснувала Американський Червоний Хрест і написала книгу "Історія Американського Червоного Хреста у мирі та війні". Серед марок на медичні теми знаходимо марки "Медична сестра-студентка" (S1190, 1961), "Протиракове видання" (S1263, 1965) для популяризації боротьби проти раку та значення його ранньої діагностики і лікування, "Надія для калік"

(S1385, 1965), "Донори крові" (S1425, 1971).

Особливо цікавим є представлення на поштових марках українських лікарів та вчених-медиків. На честь 100-ліття народження українського мікробіолога та епідеміолога академіка М.Ф.Гамалії вийшла поштова марка (S2167, 1959). У 1966 році випущено марки з нагоди IX Міжнародного конгресу мікробіологів (S3147, 1966), а також на честь найвидатнішого українського епідеміолога академіка Д.К. Заболотного. У 1962 році випущено поштову марку (S2659, 1962) на честь українського офтальмолога академіка В.П. Філатова, а у 1971 році – з нагоди 90-ліття від дня народження видатного українського вченого академіка О.О. Богомольця (S3853, 1971).

Ще багато-багато надзвичайно цікавої інформації можна почерпнути, оглядаючи виставку медичних марок, яка постійно функціонує в музеї історії медицини Галичини імені Мар'яна Панчишина у Львові (вул. Кармелюка, 3). З виставкою може ознайомитися широке коло студентської молоді, оскільки музей є навчальною базою Львівського національного медичного університету.

Леся МАТЕШУК-ВАЦЕБА,
професор кафедри нормальної анатомії
ЛНМУ ім. Данила Галицького.

15 грудня 2010 року відбудеться науково-практична конференція

"Університети практичного лікаря. Негоспітальні інфекції дихальних шляхів і ЛОР-органів".

Конференцію проводить УЛТ у Львові за участю Української асоціації за доцільне використання антибіотиків (президент – завідувач кафедри терапії ХМАПО, професор **Ігор Геннадійович Березняков**).

Засідання відбудуться в актовому залі ЛНМУ ім. Данила Галицького (вул. Шімзерів, 3). Початок – о 10.00 год, реєстрація учасників – з 09.00 год. З програмою можна ознайомитися на сайті УЛТ у Львові: www.ult.lviv.ua, телефон/факс (032)2769798, електронна адреса: uprava@ult.lviv.ua.

Запрошуємо на Маланчин бал!

13 січня 2011 р. відбудеться традиційний лікарський бал – свято Маланки. Усіх бажаючих просимо **ТЕРМІНОВО** зголошуватися в домівку УЛТ у Львові за телефоном: (032) 276-97-98.

**НАРОДНЕ
ЗДОРОВ'Я**
ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС – 30053

ВЕЛИКА ПРОБЛЕМА – У МАЛЕНЬКІЙ ЛИСТІВЦІ

● До Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом

Всесвітньому дню боротьби зі СНІДом присвячено конкурс ескізів поштових листівок з тематики "АнтиСНІД – 2010", організований Благодійним фондом САЛЮС.

Урочисте відкриття виставки робіт учасників конкурсу, а також оголошення переможців відбулося в "Музеї ідей" у Львові 24 листопада 2010 року, напередодні Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом, який світова громадськість відзначає щороку 1 грудня. Ідея цього річного мистецького конкурсу, організованого Благодійним фондом САЛЮС до цієї дати, – відобразити проблему ВІЛ/СНІДу за допомогою поштової листівки. Учасники конкурсу подавали окремі роботи або серії, об'єднані одним задумом чи дизайном. Теми робіт стосувались профілактики ВІЛ, попередження дискримінації та стигматизації людей, що живуть з ВІЛ/СНІДом, проблем "Молодь і ВІЛ", а також здорового та безпечного способу життя.

Конкурс ескізів поштових листівок тематики антиСНІД – це продовження програми "Мистецтво проти СНІДу", яка впродовж тринадцяти років реалізується БФ САЛЮС. Попередні конкурси – колекція дизайнерського одягу "Поглянь навколо", боді-арт антиСНІД, конкурс кулінарного мистецтва "Смак життя", конкурс плакатів, малих скульп-

турних форм – привертати чималу увагу громадськості, особливо молоді.

Цього року до участі в конкурсі зголосилися 200 учасників із Чернівецької, Волинської, Тернопільської, Хмельницької, Чернігівської, Житомирської, Кіровоградської, Івано-Франківської, Львівської областей, Автономної республіки Крим, міста Києва. Компетентне журі у складі президента БФ САЛЮС **Олександри Служинської**, головного лікаря Львівського обласного центру з профілактики та боротьби проти СНІДу **Мар'яни Служинської**, директора приватного підприємства "Фаріон" **Ореста Фаріона**, представника Львівської дирекції Укрпошти **Ірини Федак**, викладача кафедри рисунку Львівської національної академії мистецтв **Олеся Фіголя** оцінило роботи учасників за такими критеріями: висвітлення ідеї; нові дизайнерські знахідки; відповідність ескіза вимогам конкурсу; якість виконання. До числа фіналістів відібрано роботи дванадцяти учасників, які під час урочистого відкриття відзначені цінними нагородами та дипломами. А призові місця розділили: **Христина Мельничук**,

м. Львів – I місце; **Анастасія Марущак**, м. Тернопіль – II місце; **Тетяна Белкіна**, м. Львів – III місце. Переможці отримали обіцяні грошові винагороди за виготовлені серії поштових листівок з тематики "АнтиСНІД – 2010".

Оксана КРИСТИНЯК, керівник ресурсно-інформаційного центру БФ САЛЮС.

На фото: львів'янка **Христина Мельничук** – переможець конкурсу ескізів поштових листівок "Мистецтво проти СНІДу".

Українське лікарське товариство у Львові глибоко сумує з приводу відходу у вічність відомого громадського діяча, активного учасника національного відродження України, депутата Львівської обласної ради I-го демократичного скликання, доктора медичних наук, Заслуженого професора Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького **Павла Григоровича СКОЧІЯ** та висловлює співчуття рідним і близьким померлого.
Вічна пам'ять!

**НАРОДНЕ
ЗДОРОВ'Я**

Реєстраційне свідоцтво КВ № 529

Засновники і видавці:

Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького (ректор – д.ф.н., проф., акад. АНВО України **Борис Зіменковський**)

Українське лікарське товариство у Львові (голова – доц. **Андрій Базилевич**)

Редакція часописів "Alma Mater" і "Народне здоров'я"

при відділі гуманітарної освіти і виховання (керівник відділу – проф. **Анатолій Магльований**)

Замовлення № 1210

Наклад 5800

Підписано до друку 10.12.2010 р.

Віддруковано у друкарні ЛНМУ ім. Данила Галицького

Передплатний індекс 30053

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

доцент **Зеновій МАСНИЙ** (головний редактор)

доцент **Анна ГАВРИЛЮК**
Відповідальний редактор – **Алла СИНІЦЯ**

Адреса для кореспонденції:
79010 Львів, вул. Кармелюка, 3,
Управа УЛТ у Львові
тел.: (032) 276-97-98

Інтернет-адреса УЛТ: www.ult.lviv.ua
E mail: uprava@ult.lviv.ua

Тел./факс редакції: (032) 275-58-75
E mail: almater@ukr.net

- Редакція зберігає за собою право скорочення і редагування тексту
- Відповідальність за достеменність інформації несе автор
- Публікації можуть містити думки, що не збігаються з позицією редакції